

[Poul Hansen (Svendborg).]
fundsklasse, der i Arbejdet for vort Fædreland bragte store Ofre — det tror jeg alle kan blive enige om. Jeg haaber derfor paa et heldbringende Udvalgsarbejde, som hurtigt bør tilendebringes, saaledes at Søfolkenes faar fornøden Klarhed over, hvad Danmarks Rigsdag vil yde dem, og under hvilke Vilkaar de kan tilrettelægge deres Fremtid.

Damsgaard: Da mit Partis Ordfører i den foreliggende Sag, det ærede Medlem Hr. Hans Conrad Koefoed, ikke kan være til Stede, skal jeg paa mit Partis Vegne varmt anbefale det foreliggende Forslag til Lov om visse søfarendes Ret til Afregning med Statskassen, og jeg skal knytte nogle ganske faa Bemærkninger til denne Anbefaling.

Det er naturligt, at der for mange af de danske Søfolk, der ved de voldsomme Begivenheder omkring den 9. April 1940 brat blev afskaaret fra Forbindelsen med Danmark, kan opstaa en Række vanskelige Problemer, naar de efter 5—6 Aars Forløb vender hjem, mangesidede Problemer, men vel i særlig Grad Problemet i Forbindelse med økonomiske Forpligtelser, der kan være kommet til under de mange Aars ufrivillige Udlændighed, og over for saadanne Vanskeligheder har det danske Samfund Pligt til at træde støttende til.

Motiveringen for det foreliggende Lovforslags Fremsættelse er den, at Søfolk, der af Begivenhederne i Foraaret 1940 blev tvunget ud i Forhyringsvilkaar i fremmed Land, der gav dem ringere Indtægter, end de havde før 9. April 1940, har et absolut rimeligt Krav paa at blive holdt skadesløse for det Tab, de paa denne Maade maatte have lidt. Man sammenligner den Gruppe af søfarende, der blev afskaaret fra Hjemlandet, med dem, for hvem det var muligt at blive i hjemlig Fart, og der stilles Forslag om en Afregning, saaledes at den første Gruppe økonomisk bliver ligestillet med den sidste. Man vil altsaa gennem dette Lovforslag søge at skabe en økonomisk Ligestilling mellem de Sømænd, der maatte sejle for fremmed Magt, og dem, der sejlede for os selv herhjemme.

De danske Søfolk har støt staaet deres Vagt under hele Krigen og gjort det med megen Ære, og alle Danske kan være stolte af den Indsats, vore Søfolk har gjort. Vort Parti vil derfor meget gerne være med til at øve økonomisk Retfærdighed her.

Jeg skal afholde mig fra at gaa ind paa Lovforslagets Enkeltheder; Behandlingen af disse vil bedst kunne foregaa i et Udvalg. Jeg skal i øvrigt henvise til Lovforslagets

ret fyldige Bemærkninger og til den højtæredede Ministers Fremsættelsestale og udtale Haabet om, at Lovforslaget maa faa en velvillig og helst ogsaa hurtig Behandling i det høje Ting.

Christmas Møller: Det foreliggende Forslag til Lov om visse søfarendes Ret til Afregning med Statskassen er først og fremmest et Udtryk for den Følelse af Taknemmelighed, som det danske Samfund med saa stor Ret nærer over for de søfarende, som var ude den 9. April. Man kan vel regne med, at den 9. April 1940 var ca. 5 000 Kaptajner, Officerer og Sømænd afskaaret fra Danmark og maatte træffe en livsvigtig Afgørelse af, hvorledes de skulde bære sig ad med Hensyn til deres Skib og med Hensyn til deres Arbejde.

Jeg for mit Vedkommende synes, det er rimeligt og naturligt at begynde denne Forhandling med at sige, at jeg ikke tror, man overhovedet kan overvurdere den Indsats, som vore søfarende gjorde i de første Besættelsesaar. Der er ikke nogen som helst Tvivl om, at det var en meget stor og vanskelig Afgørelse, mange Kaptajner skulde træffe, og saa at sige alle valgte de ikke at adlyde Ordrene fra den tyskkontrollerede danske Regering, ikke at adlyde Ordrene fra deres Rederier, men følge — hvad der ogsaa var rigtigt og rimeligt — en indre Ordre om at gaa til England, at gaa til de Allierede og straks stille deres Skibe og sig selv til Disposition for de Allierede, senere hen paa Krigen vore allierede.

Jeg har ogsaa Lov til at sige som en af dem, der har en Smule Erfaring med Hensyn til, hvorledes Danmarks Stilling og Bedømmelsen af Danmark var, saaledes som jeg saa den, da jeg kom til Storbritannien i Maj 1942, at Sandheden i Virkeligheden om Bedømmelsen af Danmark i den allierede Verden var den, at havde vi ikke haft den søfarende Stands Indsats, havde vi ikke paa det Tidspunkt haft den halve Million Tons Skibe, som sejlede for Danmark, og de 5 000 søfarende, som gjorde Tjeneste for de Allierede, men dermed ogsaa for Danmark, da havde Danmarks Stilling i Foraaret 1942 været meget, meget ringere, end den var. Vore søfarende — vi mistede i hvert Fald mellem 1 200 og 1 300 af dem — var det danske Samfunds og Danmarks første Frontsoldater, var vore første Frihedskæmpere, var dem, der gjorde den første og paa sin Vis den største Indsats for Danmark.

Det er derfor ganske naturligt og rimeligt, at man allerede længe inden Befrielsen paa forskelligt Hold havde overvejet, hvor-